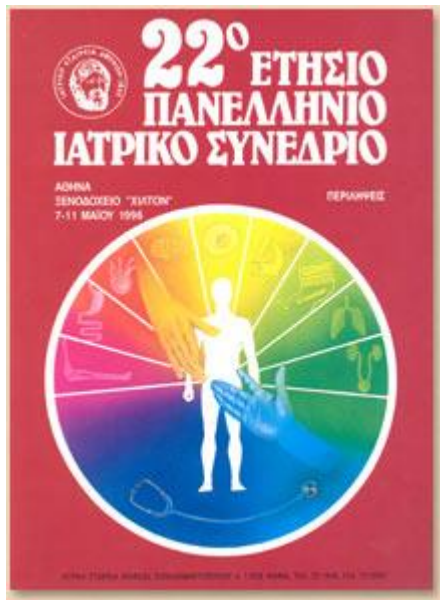

«Πειράματα φυσιολογίας στα έντυπα βιβλία της εποχής του Νεοελληνικού Διαφωτισμού».

22ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο
Αθήνα 1996

Τόμ. Περιλήψεων σελ. 24

Σκοπός της μελέτης είναι να διερευνηθεί εάν κατά την εποχή του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, όπου το πείραμα και η πειραματική έρευνα του φυσικού κόσμου αποτελούν συστατικό στοιχείο της νέας γνώσης, δημοσιεύονται στα έντυπα ελληνικά βιβλία πειράματα φυσιολογίας, με τα οποία τεκμηριώνεται η εισερχό-μενη γνώση στον ελληνικό χώρο, καινούργια ιατρική γνώση. Από την έρευνα διαπιστώνεται ότι σε ορισμένα βιβλία καταχωρίζονται πειράματα φυσιολογίας, τα οποία κατανέμονται σε οκτώ κατηγορίες:

Α'. Πειράματα για την κυκλοφορία του αίματος αναφέρουν ο Κωνστ. Κούμας, Σειράς στοιχειώδους..., Βιέννη 1807, τόμ. 8, σελ. 31, 33 και ο Δημήτριος Δάρβαρις, Επιτομή φυσικής, τόμ. Γ', Βιέννη 1813, σελ. 156.

Β'. Πειράματα περί μεταγγίσεως του αίματος γίνεται λόγος από τον Σέργιο Ιωάννου, Πραγματείας Ιατρικής, Κωνσταντινούπολις 1818, σελ. 296 και από τον Σπ. Βλαντή, Υγιεινατάριον, Βενετία 1820, σελ. κ'.

Γ'. Πειράματα σχετικά με την αναπνοή δημοσιεύονται από τον Νικηφόρο Θεοτόκη, Στοιχεία Φυσικής, τόμ. Β', Λειψία 1767, σελ. 174, τον Κων. Μιχαήλ, Διαιτητική, Βιέννη 1794, σελ. 145, τον Αναστάσιο Γεωργιάδη, Αντιπανάκεια, Βιέννη 1810, σελ. 190, τον Κωνστ. Βαρδαλάχο, Φυσική πειραματική, Βιέννη 1812, σελ. 280 και στο περιοδικό Ερμής ο Λόγιος, 1816, σελ. 84.

Δ'. Πειράματα, τα οποία αποδεικνύουν ότι το οξυγόνο είναι η αιτία της ερυθρότητας του αίματος, μνημονεύουν ο Κων. Βαρδαλάχος, ό. π., σελ. 283 και ο Κωνστ. Κούμας, Χημείας επιτομή, Βιέννη 1808, σελ. 162.

Ε'. Πειράματα σχετικά με την απορρόφηση των ουσιών στο έντερο καταχωρίζονται στον Ερμή το Λόγιο, 1820, σελ. 545, από ευρωπαϊκά επιστημονικά περιοδικά, τα οποία αποδεικνύουν ότι η απορρόφηση επιτελείται, εκτός από το λεμφικό σύστημα, και από τις φλέβες.

ΣΤ', Για τη χρήση του σπληνός παρατίθεται σχετικό πείραμα στον Ερμή το Λόγιο, 1811, σελ. 299.

Ζ'. Για την προσαρμογή του ανθρωπίνου οργανισμού στην περιβαλλοντική θερμότητα, ιδιαίτερα του ύδατος, αναφέρεται σχετικό πείραμα από τον Αναστάσιο Γεωργιάδη, Αντιπανάκεια, Βιέννη 1810, σελ. 208.

Θ'. Πειράματα σε ζώα σχετικά με τα αποτελέσματα της διατομής ενός νεύρου καταχωρίζονται από τον Κωνστ. Κούμα, Σύνταγμα φιλοσοφίας, τόμ. 1, Βιέννη 1818, σελ. 46 και από τον Βενιαμίν τον Λέσβιο, Στοιχεία μεταφυσικής, Βιέννη 1820, σελ. 11. Επίσης, πειράματα ερεθισμού διαφόρων νεύρων με τη βολταϊκή στήλη σε σώμα μόλις φονευθέντος ανθρώπου, παρουσιάζονται από τα περιοδικά Αθηνά, 1819, σελ. 143, και Ερμής ο Λόγιος, 1820, σελ. 19.